

JUSTEL - Geconsolideerde wetgeving

<http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2002/12/20/2002011523/justel>

Dossiernummer : 2002-12-20/62

Titel

20 DECEMBER 2002. - Wet betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument.

Situatie : De van kracht zijnde wijzigingen, gepubliceerd tot en met 20-11-2020, zijn verwerkt.

Bron : ECONOMIE, KMO, MIDDENSTAND EN ENERGIE

Publicatie : Belgisch Staatsblad van 29-01-2003 bladzijde : 3644

Inwerkingtreding :

01-07-2003	(ART. (19))
01-04-2005	(ART. 16) (ART. 4)

Inhoudstafel

[HOOFDSTUK I.](#) - Algemene bepaling.

Art. 1

[HOOFDSTUK II.](#) - Definities en toepassingsgebied.

Art. 2

[HOOFDSTUK III.](#) - Minnelijke invordering van schulden van de consument.

Art. 3

[HOOFDSTUK IV.](#) - De activiteit van minnelijke invordering van schulden.

Art. 4-8

[HOOFDSTUK V.](#) - Vordering tot staking.

Art. 9-10

[HOOFDSTUK VI.](#) - Opsporing en vaststelling van de verboden daden.

Art. 11-12, 12/1, 12/2, 12/3, 13

[HOOFDSTUK VII.](#) - Sancties.

[Afdeling 1.](#) [¹ - Burgerrechtelijke sancties, strafbepalingen en administratieve geldboetes.]¹

Art. 14-15, 15/1, 15/2

[Afdeling 2.](#) - Administratieve sancties.

Art. 16

[HOOFDSTUK VIII.](#) - Slotbepalingen.

Tekst

[HOOFDSTUK I.](#) - Algemene bepaling.

Artikel [1](#). Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

[HOOFDSTUK II.](#) - Definities en toepassingsgebied.

[Art. 2.](#) § 1. Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder :

1° minnelijke invordering van schulden : iedere handeling of praktijk die tot doel heeft de schuldenaar ertoe aan te zetten een onbetaalde schuld te betalen, buiten iedere invordering op grond van een uitvoerbare titel om;

2° activiteit van minnelijke invordering van schulden : de, zelfs bijkomstige, beroepsactiviteit van iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon, die bestaat in het minnelijk invorderen van onbetaalde schulden voor andermans rekening zonder te hebben bijgedragen tot het sluiten van de onderliggende overeenkomst, dan wel het minnelijk invorderen van tegen betaling overgenomen schulden [[1](#) ...][1](#);

3° consument : elke natuurlijke persoon die schulden heeft die vreemd zijn aan zijn handels-, beroeps- of ambachtelijke activiteit;

4° onderliggende overeenkomst : de overeenkomst die tot het ontstaan van de schuldvordering op de consument leidde.

§ 2. [[2](#) De artikelen 4, 8 tot 13 en 16 zijn niet van toepassing op de minnelijke invordering van schulden gedaan door een advocaat of een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijk mandataris in de uitoefening van zijn beroep of ambt.][2](#)

§ 3. Deze wet is van toepassing op de minnelijke invordering van schulden en op de activiteit van minnelijke invordering van schulden van de consument.

(1)<W 2009-03-27/37, art. 38, 1°, 003; Inwerkingtreding : 17-04-2009>

(2)<W 2009-03-27/37, art. 38, 2°, 003; Inwerkingtreding : 17-04-2009>

(NOTA : art. 38, 2° vernietigd bij uittreksel uit arrest nr. 99/2010 van 16-09-2010 - rolnummers : 4761, 4778 et 4779, in zoverre het de regeling van de burgerrechtelijke sancties die in artikel 14 van de wet van 20 december 2002 betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument worden beoogd en die een inbreuk op de bepalingen van de artikelen 5, 6 en 7 van die wet bestraffen, van toepassing maakt op de advocaten, de ministeriële ambtenaren of de gerechtelijke mandatarissen in de uitoefening van hun beroep of ambt ; zie B.St. 17-11-2010, p. 71378-71384.

§ 2. De artikelen 11 tot 13 zijn niet van toepassing op de activiteit van minnelijke invordering van schulden die wordt uitgeoefend door een advocaat of een gerechtsdeurwaarder.)

[HOOFDSTUK III.](#) - Minnelijke invordering van schulden van de consument.

[Art. 3.](#) § 1. In het kader van een minnelijke invordering van schulden wordt iedere gedraging of praktijk die het privéleven van de consument schendt of hem kan misleiden, alsook iedere gedraging of praktijk die een inbreuk maakt op zijn menselijke waardigheid, verboden.

§ 2. Worden in het bijzonder verboden :

- elk geschrift dat, of elke gedraging die ertoe strekt verwarring te creëren omtrent de hoedanigheid van de persoon van wie het uitgaat, zoals in het bijzonder het geschrift dat verkeerdelijk laat uitschijnen dat het om een document gaat dat uitgaat van een gerechtelijke overheid, een ministerieel ambtenaar of een advocaat;

- elke mededeling die onjuiste juridische bedreigingen bevat, of die onjuiste inlichtingen over de gevolgen van een wanbetaling bevat;

- elke vermelding op een omslag waaruit blijkt dat de briefwisseling de invordering van een schuld betreft;

- de inning van niet voorziene of niet wettelijk toegestane bedragen;

- de stappen die worden ondernomen bij de burens, de familie of de werkgever van de schuldenaar. Onder stappen wordt onder meer verstaan elke mededeling van inlichtingen of elke vraag om inlichtingen die verband houdt met de schuldvordering of met de solvabiliteit van de schuldenaar, onverminderd de handelingen gesteld in het raam van wettelijke inningprocedures;

- de invordering of poging tot invordering bij een persoon die niet de schuldenaar is;

- iedere poging tot inning in aanwezigheid van een derde, behalve wanneer dit gebeurt met instemming van de schuldenaar;

- alle stappen om de schuldenaar een wisselbrief te doen ondertekenen of om een overdracht van vordering of een schuldbekentenis te eisen;

- het belagen van de schuldenaar, die uitdrukkelijk en gemotiveerd heeft te kennen gegeven de schuld te betwisten;
 - de telefonische oproepen en de huisbezoeken tussen tweeëntwintig uur en acht uur.
- De Koning kan deze lijst aanvullen, wijzigen of aanpassen, op voordracht van de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren.

HOOFDSTUK IV. - De activiteit van minnelijke invordering van schulden.

Art. 4. § 1. Er kan geen activiteit van minnelijke invordering van schulden worden uitgeoefend, zonder voorafgaandelijk bij het Ministerie van Economische Zaken te zijn ingeschreven.

De Koning stelt de nadere regels en de voorwaarden van deze inschrijving vast. Bij de aanvraag tot inschrijving wordt bewijs geleverd van het nakomen van de verplichting bepaald in § 2.

§ 2. Ieder persoon die een activiteit van minnelijke invordering van schulden verricht, moet over voldoende waarborgen beschikken die hem vrijwaren voor de geldelijke gevolgen van zijn beroepsaansprakelijkheid, overeenkomstig de voorwaarden en regels die door de Koning vastgesteld worden.

Art. 5. Het is verboden aan de consument enige vergoeding te vragen, anders dan de overeengekomen bedragen in de onderliggende overeenkomst in geval van niet-naleving van de contractuele verbintenissen.

Art. 6. § 1. Elke minnelijke invordering van een schuld dient te starten met een schriftelijke ingebrekestelling gericht aan de consument.

Deze ingebrekestelling dient op een volledige en ondubbelzinnige wijze alle gegevens omtrent de schuldinvordering te omvatten. Zij dient minstens de gegevens, opgesomd in § 2, te bevatten, en er kan maar tot andere invorderingstechnieken worden overgegaan na afloop van de in § 3 vastgestelde termijn.

§ 2. In deze ingebrekestelling komen minstens de volgende gegevens voor :

1° de identiteit, het adres, het telefoonnummer en de hoedanigheid van de oorspronkelijke schuldeiser;
(NOTA : in het 1° worden tussen de woorden " de identiteit, " en de woorden " het adres, " de woorden " het ondernemingsnummer, " ingevoegd <KB 2003-04-04/39, art. 6, 002; Inwerkingtreding : 01-01-2005>)

2° de naam of benaming, het adres, het inschrijvingsnummer in het handelsregister en het BTW-identificatienummer, alsmede het inschrijvingsnummer bij het Ministerie van Economische Zaken van de persoon die tot de minnelijke invordering overgaat;

(NOTA : het 2° wordt vervangen als volgt :

" 2° de naam of de benaming, het adres en, desgevallend, het ondernemingsnummer van de persoon die tot minnelijke invordering overgaat evenals de gegevens van het bevoegd toezichthoudend bestuur bij de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie; " <KB 2003-04-04/39, art. 6, 002; Inwerkingtreding : 01-01-2005>)

3° een duidelijke beschrijving van de verplichting die de schuld heeft doen ontstaan;

4° een duidelijke beschrijving en verantwoording van de bedragen die van de schuldenaar geëist worden, met inbegrip van de geëiste schadevergoedingen en nalatigheidsinteressen;

5° de vermelding dat, bij afwezigheid van reactie van de schuldenaar binnen de in § 3 gestelde termijn, de schuldenaar tot andere maatregelen tot invordering kan overgaan.

[¹ 6° ingeval de invordering gebeurt door een advocaat, een ministerieel ambtenaar of een gerechtelijke mandataris wordt volgende tekst in een afzonderlijke alinea toegevoegd, in het vet gedrukt en in een ander lettertype :

Deze brief betreft een minnelijke invordering en geen gerechtelijke invordering (dagvaarding voor de rechtbank of beslag).]¹

§ 3. De ingebrekestelling vermeldt een termijn waarbinnen de schuldenaar aan de vordering kan voldoen zonder dat er bijkomende maatregelen ter invordering mogen worden genomen. Deze termijn bedraagt ten minste vijftien dagen, en vangt aan op de datum waarop de schriftelijke aanmaning wordt opgestuurd.

(1)<W 2009-03-27/37, art. 39, 003; Inwerkingtreding : 17-04-2009>

Art. 7. Ieder persoon die een huisbezoek verricht bij een consument in het kader van een activiteit van minnelijke invordering van schulden dient een schriftelijk document voor te leggen, dat naast de gegevens opgesomd in artikel 6, § 2, 1 ° tot 4°, de volgende vermeldingen dient te bevatten :

1° de naam van de persoon die zich ter plaatse aanmeldt;

2° de vermelding, in vet gedrukte letters en in een kader los van de tekst, dat de consument geenszins verplicht is het huisbezoek te ondergaan, en er op elk ogenblik een einde kan aan stellen. Deze mededeling dient eveneens verstrekt te worden bij het zich ter plaatse aanmelden.

Bij iedere volledige of gedeeltelijke betaling van een schuld tijdens het huisbezoek dient een ontvangstbewijs, met een verwijzing naar de betaalde schuld, te worden afgegeven.

Art. 8. Verboden is elke reclame voor een activiteit van minnelijke invordering die verwijst naar een inschrijving in de zin van deze wet.

HOOFDSTUK V. - Vordering tot staking.

[Art. 9.](#) De voorzitter van de [¹ondernemingsrechtbank]¹ stelt het bestaan vast en beveelt de staking van een zelfs onder het strafrecht vallende daad die een inbreuk op de bepalingen van deze wet uitmaakt.

(1)<W 2018-04-15/14, art. 252, 005; Inwerkingtreding : 01-11-2018>

[Art. 10.](#) De vordering tot staking wordt ingesteld op verzoek van :

- 1° de belanghebbenden;
- 2° de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren;
- 3° een beroeps- of interprofessionele vereniging met rechtspersoonlijkheid;
- 4° een vereniging ter verdediging van de consumentenbelangen die rechtspersoonlijkheid bezit voorzover zij voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 98, § 1, 4, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument.

[¹ De verenigingen bedoeld in het eerste lid, 3° en 4°, kunnen]¹ in rechte optreden voor de verdediging van hun statutair omschreven collectieve belangen.

De artikelen 99 en 100 van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument zijn van toepassing op de in het eerste lid bedoelde vordering tot staking.

(1)<W 2018-12-21/09, art. 148, 004; Inwerkingtreding : 10-01-2019>

[HOOFDSTUK VI.](#) - Opsporing en vaststelling van de verboden daden.

[Art. 11.](#) § 1. Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie zijn de door de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren aangestelde ambtenaren bevoegd om de inbreuken op deze wet op te sporen en vast te stellen.

De processen-verbaal opgesteld door deze ambtenaren hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel. Een afschrift ervan wordt bij een ter post aangetekende brief met ontvangstmelding binnen dertig dagen na de datum van vaststellingen aan de overtreder toegezonden.

§ 2. [¹ De opsporing en de vaststelling van de inbreuken bedoeld in deze wet, gebeuren overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, opgenomen in boek XV, titel 1, hoofdstuk 1, van het Wetboek van economisch recht.]¹

§ 3. In de uitoefening van hun ambt kunnen de in § 1 bedoelde ambtenaren de bijstand van de politie vorderen.

§ 4. [¹ ...]¹

§ 5. [¹ ...]¹

(1)<W 2020-09-29/05, art. 69, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 12.](#) [¹ Wanneer zij vaststellen dat een handeling een inbreuk vormt op deze wet of op één van haar uitvoeringsbesluiten of dat zij aanleiding kan geven tot een vordering tot staking, kunnen de in artikel 11, § 1, bedoelde ambtenaren aan de overtreder een waarschuwing richten waarbij die tot stopzetting van de handeling wordt aangemaand, overeenkomstig artikel XV.31 van het Wetboek van economisch recht.]¹

(1)<W 2020-09-29/05, art. 70, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 12/1.](#) [¹ § 1. De inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten, kunnen het voorwerp uitmaken van :

- 1° de toepassing van de transactieprocedure zoals bedoeld in artikel 13;
- 2° een administratieve vervolging met toepassing van de procedure bedoeld in titel 1/2 van boek XV van het Wetboek van economisch recht;
- 3° een strafrechtelijke vervolging.

§ 2. De vervolging gebeurt overeenkomstig titel 1/1 van boek XV van het Wetboek van economisch recht.]¹

(1)<Ingevoegd bij W 2020-09-29/05, art. 71, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 12/2.](#) [¹ Het openbaar ministerie bezorgt aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht een kennisgeving van zijn beslissing om al dan niet strafvervolging in te stellen, of al dan niet een minnelijke schikking bedoeld in artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van hetzelfde Wetboek voor te stellen.

Wanneer het openbaar ministerie ervan afziet een strafvervolging in te stellen, of een minnelijke schikking bedoeld in artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van hetzelfde Wetboek voor te stellen, of wanneer het openbaar ministerie geen beslissing heeft genomen binnen een termijn van drie maanden te rekenen van de dag van ontvangst van het proces-verbaal waarin de inbreuk werd vastgelegd, beslissen de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht of de procedure voor de administratieve geldboete moet worden opgestart.]¹

(1)<Ingevoegd bij W 2020-09-29/05, art. 72, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 12/3.](#) ^[1] Indien het openbaar ministerie ervan afziet een strafvervolgung in te stellen, of een minnelijke schikking bedoeld in artikel 216bis van het Wetboek van strafvordering of een bemiddeling in strafzaken bedoeld bij artikel 216ter van hetzelfde Wetboek voor te stellen, bezorgt het een afschrift van de procedurestukken van de aanvullende onderzoeksdaden aan de bevoegde ambtenaren bedoeld in artikel XV.60/4 van het Wetboek van economisch recht.]¹

(1)<Ingevoegd bij W 2020-09-29/05, art. 73, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 13.](#) ^[1] Wanneer inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld, kunnen de door de minister bevoegd voor Economie aangestelde ambtenaren aan de overtreders een transactie voorstellen, overeenkomstig artikel XV.61 van het Wetboek van economisch recht.

Het bedrag van de transactie mag niet hoger zijn dan het maximumbedrag van de geldboete bepaald in artikel 15, verhoogd met de opdecimen.

De betalings- en inningswijzen van deze transactie worden door de Koning vastgesteld.]¹

(1)<W 2020-09-29/05, art. 74, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[HOOFDSTUK VII.](#) - Sancties.

[Afdeling 1.](#) ^[1] - Burgerrechtelijke sancties, strafbepalingen en administratieve geldboetes.]¹

(1)<W 2020-09-29/05, art. 75, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 14.](#) Iedere betaling die verkregen wordt in strijd met de bepalingen van de artikelen 3, 4, 6 en 7, behalve in het geval van een kennelijke vergissing die de rechten van de consument niet schaadt, wordt beschouwd als geldig door de consument verricht ten opzichte van de schuldeiser, maar dient door de persoon die de activiteit van minnelijke invordering van schulden verricht, te worden terugbetaald aan de consument.

Heeft de invordering van een schuld betrekking op een geheel of ten dele onverschuldigd bedrag, in het bijzonder met toepassing van artikel 5, dan is degene die de betaling ontvangt ertoe gehouden het terug te betalen aan de consument, vermeerderd met de nalatighedsinteressen te rekenen van de dag van de betaling.

[Art. 15.](#) § 1. Met geldboete van 26 tot 50.000 EUR ^[1] of met een administratieve geldboete van 26 tot 50 000 euro] ¹ worden gestraft :

1° zij die de bepalingen van de artikelen 3 tot 8 overtreden;

2° zij die de beschikking niet naleven van een vonnis of arrest gewezen op een vordering tot staking als bedoeld in artikel 9;

3° zij die het vervullen van de opdracht van de in artikel 11 genoemde personen met het oog op de opsporing en vaststelling van de inbreuken op deze wet, met opzet verhinderen of belemmeren.

Onverminderd de toepassing van de gewone regels inzake herhaling, wordt deze straf verdubbeld wanneer de inbreuk wordt begaan binnen vijf jaar te rekenen van een in kracht van gewijsde gegane veroordeling wegens een in dit artikel bepaald misdrijf.

§ 2. In geval van veroordeling wordt de bijzondere verbeurdverklaring bedoeld in artikel 42, 3°, van het Strafwetboek steeds uitgesproken.

§ 3. Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, is van toepassing op de bij dit artikel bedoelde inbreuken.

(1)<W 2020-09-29/05, art. 76, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 15/1.](#) ^[1] De bepalingen van titel 2, hoofdstuk 1/1, van boek XV van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de administratieve geldboetes bedoeld in deze wet.

De opdecimen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimen op strafrechtelijke geldboetes zijn eveneens van toepassing op de administratieve geldboetes bedoeld bij deze wet.]¹

(1)<Ingevoegd bij W 2020-09-29/05, art. 77, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Art. 15/2.](#) ^[1] De artikelen XV.69, XV.71, XV.73 en XV.74 van het Wetboek van economisch recht zijn toepasselijk op de strafrechtelijke inbreuken op deze wet of haar uitvoeringsbesluiten.]¹

(1)<Ingevoegd bij W 2020-09-29/05, art. 78, 006; Inwerkingtreding : 30-11-2020>

[Afdeling 2.](#) - Administratieve sancties.

[Art. 16.](#) § 1. Onverminderd de bepalingen van de artikelen 13 en 15, kan de inschrijving bedoeld in artikel 4 door

de Minister tot wiens bevoegdheid de Economische Zaken behoren, geschrapt of geschorst worden ten aanzien van de natuurlijke of rechtspersonen die niet meer voldoen aan één van de voorwaarden waarin de uitvoeringsbesluiten voorzien of die een bepaling van de wet of van haar uitvoeringsbesluiten miskennen.

§ 2. De minister of zijn gemachtigde deelt zijn grieven vooraf aan de betrokkenen mee. Hij brengt hen ervan op de hoogte dat zij hun dossier kunnen raadplegen en dat zij over een termijn van twee weken beschikken om hun verdediging voor te dragen. De betrokkenen kunnen verzoeken om gehoord te worden door de minister of zijn gemachtigde.

De beslissing van de minister wordt aan de betrokkenen ter kennis gebracht bij een ter post aangetekende brief. Zij wordt bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

§ 3. De minister bepaalt de duur van de schrapping of de schorsing van de inschrijving, die niet meer mag bedragen dan één jaar te rekenen van de kennisgeving van de beslissing. Tijdens deze periode mogen de betrokkenen geen aan deze wet onderworpen activiteiten uitoefenen.

In geval van schrapping dienen zij een nieuwe inschrijving aan te vragen teneinde deze activiteiten te mogen uitoefenen.

§ 4. De inschrijving kan niet worden toegekend aan, of behouden voor de personen tegen wie tot tweemaal toe een maatregel van schorsing of schrapping genomen is.

De inschrijving kan niet worden toegekend aan of behouden voor een rechtspersoon waarin het ambt van beheerder, zaakwaarnemer, directeur of gevolmachtigde bekleed wordt door een persoon als bedoeld in de eerste lid.

HOOFDSTUK VIII. - Slotbepalingen.

Art. 17. In de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 39 wordt opgeheven;

2° in artikel 101, § 1, gewijzigd bij de wetten van 11 februari 1994 en 10 augustus 2001, wordt de bepaling onder 11° opgeheven.

Art. 18. Artikel 589 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wetten van 4 december 1990, 12 juni 1991 en 11 april 1999, wordt aangevuld met de volgende bepaling :

" 7° in artikel 9 van de wet van (20 december 2002) betreffende de minnelijke invordering van schulden van de consument. "

HOOFDSTUK IX. - Inwerkingtreding.

Art. 19. Deze wet treedt in werking de eerste dag van de zesde maand na die waarin zij in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, met uitzondering van de artikelen 4 en 16 die in werking treden op de datum die door de Koning wordt bepaald.

(NOTA : Inwerkingtreding van artikelen 4 en 16 vastgesteld op 01-04-2005 door KB 2005-02-17/51, art. 6)